

N:o 28.

Af herr **von Stapelmohr**, *angående lönereglering för kronojägarna m. m.*

Enligt gällande bestämmelser utgår aflöningen till kronojägarna i de sex norra länen med 400 kronor i lön, 150 kronor i tjänstgöringspenningar och 100 kronor i respenningar samt i öfriga delar af riket med 400 kronor i lön och 100 kronor i tjänstgöringspenningar, hvarjemte kronojägare åtnjuter boställe eller, der sådant saknas, hyresersättning med 100 kronor om året. Dessutom är kronojägare berättigad till dagarfvode af 2 kronor 50 öre, när han af jägmästare beordras leda afverkning, skogsodling eller annat arbete å ecklesiastikt boställe eller annan allmän under skogsstatens förvaltning icke stäld skog, eller biträda vid de i norra orterna förekommande utsyningsförrättningar, för hvilka utsyningsafgifter erläggas af enskilde. Af flera samverkande orsaker har ett icke obetydligt antal kronojägare alls icke eller endast undantagsvis uppburit några dagarfvoden, och för de kronojägare, som haft sådana, hafva arfvodena i medeltal icke uppgått till mer än omkring 40 kronor om året för hvarje.

Det kan ju vara möjligt, att vid senaste löneregleringen för kronojägarna dessa aflöningsförmåner kunde anses temligen väl afpassade efter det arbete, som tjensten medförde, men under senare tider hafva förhållandena i detta afseende betydligt omgestaltats. Utvidgning af kronans skogar genom markinköp, afvittringars fullbordande samt en fortgående utveckling af skogsskötseln beträffande afverkning, skogsodling, markberedning med mera hafva nemligen höjt anspråken på kronojägarnes

duglighet, nit och omtanke samt ökat och komma äfven framgent att öka kronojägarnes arbete, och det så, att tillfälle till extra förtjenster icke i nämnvärd mån kan dem beredas. Tages vidare hänsyn till att lefnadsomkostnaderna stegrats, och att arbetsprisen i allmänhet uppdrifvits, torde meningarna icke blifva delade derom, att aflöningsförmånerna för kronojägarne nu äro för knappa. Aflöningsens ringhet har bland kronojägarne väckt en misstämning, som tagit uttryck i en till kongl. domänstyrelsen ingifven begäran om styrelsens medverkan till en löneförbättring. Sedan jägmästarne och öfverjägmästarne vitsordat löneförmånernas otillräcklighet för en nödortfig utkomst och tillika framhållit, att en följd deraf visat sig i att bland de från skogsskolorna utgående lärjungarna de dugligaste och mest lämpliga företrädesvis sökte befattning i enskildes tjänst, der de hade större utsigt att finna bergning, har domänstyrelsen behjertat kronojägarnes ställning och, enligt hvad af det vid Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof fogade utdrag af protokollet öfver finansärenden den 14 innevarande januari inhemtas, hos Kongl. Maj:t gjort hemställan om förbättring af kronojägarnes lönevilkor genom tjänstgöringspenningarnes ökande med 200 kronor, så att kronojägarne i de sex norra länen skulle erhålla 350 kronor och i de öfriga delarne af landet 300 kronor i tjänstgöringspenningar, samt derigenom att kronojägare finge tilldelas ett dagtraktamente af 2 kronor 50 öre under högst 60 dagar om året, när han på jägmästarens order biträdde med vissa slag af skogsarbeten å trakter belägna på ett afstånd, öfverstigande 5 kilometer, från hans bostad. — Skälen för domänstyrelsens framställning finnas i nämnda protokoll på ett utförligt sätt återgifna, hvarför jag tillåter mig hänvisa till detsamma.

Vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t har chefen för finansdepartementet förklarat sig väl icke vilja bestrida behöfligheten af en förbättring i kronojägarnes lönevilkor, men anse den omständigheten böra föranleda någon kortare tids uppskof med frågans företagande till slutligt afgörande, att Kongl. Maj:t den 16 oktober 1896 tillsatt en komité med uppdrag att utreda, hvilka åtgärder lämpligen kunna vidtagas för vinnande af en tillfredsställande vård af de enskilda skogarna, och tillika anmodat komitén att behandla frågan angående statens skogsförvaltnings medverkan för främjande af den enskilde jordegarens skogsvård.

Medgifves det, att kronojägarnes begäran om löneförbättring har fullt fog för sig, så synes frågan derom böra behandlas för sig och icke sammankopplas med förslaget om bättre vård af enskildes skogar, helst dessa

båda angelägenheter ingalunda hafva det inre samband med hvarandra, att den ena icke bör annorledes än i förening med den andra afgöras. — När komiténs förslag kan inkomma till regeringen och hvad det kan komma att innebära, är icke känt, men det torde man våga förutsäga, att en så ömtålig och svårlöst fråga, som den att på ett för den enskilde skogsegaren mer eller mindre betungande sätt inskränka hans fria bestämmanderätt öfver skogen, eller ålägga honom vissa förpligtelser för skogens skyddande, skall gifva uppslag till skiljaktiga åsichter och meningsbrytningar, som skola tränga tidpunkten för frågans lösning, åtminstone i hvad den vissa landsdelar kan vidkomma, längre framåt, än chefen för finansdepartementet, som talat om endast en kortare tids uppskof, tyckes föreställa sig.

Om än afgörandet af skogsfrågan utfaller så, att statens skogs-personals verksamhet deraf kommer att i större eller mindre mån beröras, kan detta möjligen framkalla behof af ökning af kronojägarnes antal, men lärer näppeligen medföra en minskning af krafven på kronojägarne eller af deras tjensteåligganden, hvilka redan nu taga deras tid och krafter i fullt anspråk och således böra berättiga dem till en deremot svarande godtgörelse. Förverkligandet af löneförbättringen bör således icke undanskjutas till en framtid, hvars begränsning blifver beroende af en från denna fråga fristående omständighet, utan fordrar billigheten, att kronojägarnes vädjande till högre myndighet om lindring i deras betryckta ställning snart visas det tillmötesgående, som det rätteligen förtjenar.

Beloppet af de löneförmåner, som domänstyrelsen föreslagit för en kronojägare, förefaller mig ingalunda för högt i jämförelse med hvad betjening inom andra grenar af statsförvaltningen åtnjuter samt med hvad personer med den ordentlighet och duglighet, som af en kronojägare fordras, vanligen kunna sig betinga inom den enskilda verksamheten, men då det kan uppstå tvifvel, huruvida det af domänstyrelsen förordade sätt för löneförbättringen kan vara det bästa, eller om icke formen af ålders-tillägg bör gifvas företräde, och i hvarje fall regeringen bör uttala sig om grunderna för löneförbättringen, torde det icke vara lämpligt att nu draga den af domänstyrelsen ifrågasatta löneregleringen under Riksdagens pröfning.

Då emellertid kronojägarnes ekonomiska ställning öfver hufvud taget är synnerlig ogynsam, är det angeläget, att en stadigvarande förbättring deraf får inträda så snart sig göra låter, och att, till dess så ske kan, en tillfällig hjälp dem lemnas.

På grund af hvad jag nu anført, får jag vördsamt hemställa:

dels att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t ville till nästa Riksdag aflemna förslag till ny reglering af kronojägarnes aflöningsförmåner;

dels ock att Riksdagen måtte för år 1899 ställa till Kongl. Maj:ts disposition ett extra anslag af 26,300 kronor, att användas till tillfällig förbättring af ordinarie kronojägarnes lönevilkor med 100 kronor till hvarje kronojägare.

Stockholm den 28 januari 1898.

I. von Stapelmohr.

N:o 29.

Af herr **Philipson**, *angående skrifvelse till Konungen i fråga om åtgärder mot missbruk af vissa äldre aktiebolags rätt att inlösa egna aktier.*

Lagen om aktiebolag af den 28 juni 1895 innehåller i dess 27 § ett förbud för aktiebolag att, utom i och för aktiekapitalets nedsättning, förvärfa egna aktier. Föreskriften härom hör emellertid icke till dem, hvilka enligt 81 § ovilkorligen skola ega tillämpning i fråga om äldre aktiebolag. Alltså skall densamma icke gälla för den händelse, att ett äldre aktiebolags af Konungen fastställda ordning innehåller någon bestämmelse i ämnet.

Att i någon äldre bolagsordning skulle återfinnas ett direkt och all-